

TE MATE O TE TAMAITI

Ngā Kaha Whakatūpato

Kia tere tonu te tiki i te tākuta mēnā e whakaatu ana tō pepi, tamaiti rānei i ētahi o ēnei tohu kei raro iho nei. Ākona te CPR (te whakaora manawa) kia reri ai koe mō te aituā.

Tohu Whānui

- Kua uaua ki te whakaoho, kua kore e tino aro ki ngā oreoretanga pātata ki a ia.
- Kua whākana ngā karu, kua kore e āta kite.
- Kua ngohungohu atu te āhua, kua kore e tino mataara.
- Kua tumu, kua hukihuki.
- Kua rerekē te āhua o te tangi mō te kotahi hāora, neke atu rānei.
- Kua tino whara.
- Ka kitea he kotere i te tapatapa e rahi haere ana i a ia e tangi ana.

Te Ine Mahana

- He makariri rawa, e kirikātia ana rānei (kua eke ki te 38.3°C neke atu rānei).

Te Rerenga Toto, te Tae o te Kiri

- Kua taitea ake te tinana, ohore ana rānei te teatea.
- Kua kikorangi ngā maikuku, kua taitea rānei te kōnui waewae, ina kūtia ana kāore e hoki mai ana te tae tika i roto i te toru hēkona.
- He kōpukupuku whero, he kōpukupuku poroporo rānei kei te tinana me te mea nui tonu o ngā kōpukupuku; kua uruhua rānei.
- Kua kikorangi te waha.

Te Ngā

- Ka kikorangi te waha, kua kore rānei te ngā.
- Kua tere ake te ngā, kua horu rānei ina tukua ana te ngā.
- Kua ngae ina tukua ana te ngā.
- Kua mote whakaroto te poho ina ngā ana.

Te Ruaki me te Torohī

- Neke atu i te hāwhe o ngā kai e ruakina ana i muri iho o ia o ngā kainga whakamutunga e toru.
- Ka kākāriki te ruaki.
- E rere ngātahi ana te ruaki me te torohī.
- Kua iti iho te inuina.
- Kua iti iho te mīmimi (kua iti iho ngā kope mākū).
- Ka nui ake i te kōpata toto kei te kope.

HE WHAKAMATAARA

Ngā mate pāwera/ngā tohu mate (tuhia ki konei):

WAEA OHORERE:

Tari Paitini ā-Motu 0800 764 766
Pirihimana/Patuahi/Waka Tūroro 111